

TAPO) WAKISIJI KUWA
Fund Tanzania Trust, ili kuende-
lea kutoa elimu na kupinga viten-
do vya ukatili kwa watoto.
"Niko hapa kuwakumbusha

chake ni wanaocheza nao.

Aliwaomba wazazi kuangalia
aina ya shule wanazowapeleka

Alitaja jambu la sita alisema ku
ni ndoa akibainisha kuwa sasa
kuachana, imekuwa ni faheni,

Rajabu.

Jambu la sita alisema ku

NIPASITE UK 18 TAD 19/06/2023

Mwakilishi wa Katibu Mkuu wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Prof. Mohamed Shekhe (katikati) na washiriki waliohitimu mafunzo ya kuwajengea uwezo wakaguzi wa mazao ya samaki juu ya usalama, ubora na taratibu za ukaguzi kutoka Somali land. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

FETA yatakiwa kutanua wigo mafunzo ya uvuvi

Na Mwandishi Wetu

WAKALA wa Elimu na Mafunzo ya Uvuvi (FETA), umetakiwa kuongeza wigo wa ushirikiano kutoa elimu ya uvuvi.

Mwakilishi wa Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Prof. Mohamed Shekhe, alisema hayo wakati akifunga mafunzo ya siku 30 ya kuwajengea uwezo wakaguzi wa mazao ya samaki juu ya usalama, ubora na taratibu za ukaguzi kutoka nchini Somali land, yaliyofanyika Chuo cha Mafunzo ya Uvuvi, Kampasi ya Mbegani, Wilaya ya Bagamoyo, mkoani Pwani.

Prof. Shekhe alisema kuwa FETA inatakiwa kuongeza wigo wa ushirikiano na nchi mhalimbali kwa kuna kuna

rasilimali nyingi na wataalamu wapo wajitekeze na kutoa mafunzo ili kuongeza utaalami kwenye utekelezaji wa shughuli za uvuvi.

Vilevile, amewashi kuentelea kutafuta vyanzo mbalimbali nya fedha kwa ajili ya kuendesha mafunzo hayo kwa watu wa ndani na nje ya nchi hasa wanaojishughulisha na shughuli za uvuvi.

Wataalamu wa uvuvi kutoka Somali land hushiriki mafunzo hayo nchini ili kuongeza uwezo wa kusimamia rasilimali za uvuvi na kuhakikisha kuwa kuna kuwa na uvuvi endelevu nchini kwao.

Prof. Shekhe alisema upo umuhimu mukubwa wa kuhakikisha mazao ya bahari vanakuwa naubora na kuitaka

FETA kuendelea kuhamasisha na kutoa mafunzo hayo kwa washiriki kutoka nchi mhalimbali.

Vilevile, amelishukuru Shirika la Kilimo na Chakula Duniani (FAO), kwa kuwezesha kufanyaika kwa mafunzo hayo na kuyaomba mashirika mengine kuiga mfano huo ili kuwafikia washiriki wengi zaidi.

Mtendaji Mkuu wa Wakala ya Elimu na Mafunzo ya Uvuvi (FETA), Dk. Semvuva Mzighani, alisema mafunzo yanayotolewa chuoni hapo msisitizo mkubwa huwa ni kwenye mafunzo kwa vitendo na matarajio yake watakoporejea nchini, kwao watakwendwa kutekeleza waliyofundishwa kwa vitendo na kuwaonozeeza

ujuzi zaidi na kusaidia kutoa elimu kwa wengi.

Vyuo vyao vinatoa mafunzo ya uhandisi katika maji, ubora wa samaki, uvuvi na ubaharia, ukuzaji vilumbe maji, mazingira na rasilimali za bahari, sayansi ya bahari na menejimenti ya bahari.

Aklongea kwa niaba ya wanafunzi wengine, rals wa wanafunzi hao kutoka Chuo cha Uvuvi nchini Somalia, Elm Mohamed, alisema ni vyema nchi hizo mbili zikashirikiana katika rasilimali zao kwa kuwa zinafanana hasa ukanda wa bahari pamoja na ufugaji.

Vilevile alishauri kushirikiana katika nyanja za utamaduni kwa kuwa utamaduni wa Watanzania nj mzungu.

Jumatatu Juni 19, 2023

HABARI DODOMA

Chongolo aiagiza NARCO kuwawezesha wafugaji

**Na Ibrahim Joseph,
DODOMA**

KATIBU Mkuu wa Chama Cha Mapinduzi (CCM), Daniel Chongolo, ameagiza Kampuni ya Ranchi za Taifa (NARCO) kuwawezesha wafugaji wadogo wafugaji kisasa na kuondokana na ufugaji wa kienyeji ambao hauna tija kwao.

Aliro agizo hilo juzi alipotembelea Ranchi ya Kongwa mkoani Dodoma ikiwa ni mwendelezo wa ziara yake ya

kukagua utekelezaji wa llani ya CCM katika majimbo yote ya mkoa huo. Alisema kuna wafugaji ambao wana mifugo mingi lakini halwafaldishi kutokana na kukosa elimu ya ufugaji kisasa na kibashara.

Chongolo alisema aliwahi kuka katika Wilaya ya Longido kwa wafugaji na kukuta mfugaji ana ng'ombe 1,000 lakin analalia ngozi, hafanani na mali anazomilliki.

Aliwataki wafugaji kubadilika kutoka kuwa waswaga makundi ya ng'ombe na

mifugo mingine hadi kuwa mabillionea kutokana na uwingu wa mifugo wanayomillki.

Pia aliwaagiza wafugaji hao kupelekewa mbegu za majani ya mifugo kwa ajili ya malisho ya wanyama hao wa kawaida hasa katika kipindi cha msimu wa kiangazi ambacho kuna tatizo la malisho.

Aldha, alisema Wizara ya Mifugo na Uvuvi bado ipo nyuma katika kutoa elimu ya kuwawezesha wafugaji wa kawaida kufuga kibashara kutokana na kuwa na wanafugaji ambao

wanafuga kienyeji.

Awali, Mkurugenzi wa NARCO, Prof. Peter Msufe alisema katika mwaka wa fedha 2022/2023 walipewa bajeti ya Sh. bilioni 4.6 ambazo zilitumika kurumua mbegu bora ya ng'ombe na kununua mashine za kuvunia majani ya mifugo.

Hivyo aliombla serikali kuwawezesha Sh. bilioni 74 kwa lengo la kununua ng'ombe 10,000 na ambao watanenepeshwa na kuuza nyama kwenye maduka yalipo maeneo ya mjini.

**RC aagiza
madiwani
kujadili hoja
za CAG kila
mwezi**

**Na Thobias Mwanakatwe,
IRAMBA**

MKUU wa Mkoa wa Singida, Peter Serukamba, ameagiza Kamati ya Fedha na Uongozi kwenye mabaraza ya madiwani kuweka agenda moja ya kujadili hoja za ukaguzi zinazobilishi na Mdhifiti na Mk-

Chongolo aiagiza NARCO kuwawezesha wafugaji

Na Ibrahim Joseph,
DODOMA

KATIBU Mkuu wa Chamcha Cha Mapinduzi (CCM), Daniel Chongolo, alisagiza Kampuni ya Ranchi za Taifa (NARCO) kuwawezesha wafugaji wadego wafuge kisasa na kuendesana na ufugaji wa kienyeji ambao hauna tija kwao.

Alisua agizo hilo juu ali-potembelea Ranchi ya Kongwa mkuani Dodoma ikwa ni zwedelezo wa ziara yake ya

kukagua utekelezaji wa Ilani ya CCM katika majimbo yote ya mkoaa huu. Alisema kuna wafugaji ambao wana mifugo mingi takini hajwafaidishi kutokana na kukosa elimu ya ufugaji kisa na kibashara.

Chongolo alisema aliwa-hi kukaa katika Wilaya ya Longido kwa wafugaji na kusuta mifugaji ana ng'ombe 1,000 lakini analalia ngezi, hafaniani na mali anazemiliki.

Aliwataka wafugaji kubadi-lka kutoka kuwa waswaga makundi ya ng'ombe na

mifugo mingine hadi kuwa mabiliionea kutokana na uwingu wa mifugo wanayomiliki.

Pia aliwaagiza wafugaji hao kipelekewa mbegu za majani ya mifugo kwa ajili ya malisho ya wanyama hao wa kawaida hasa katika kipindi cha msimu wa kiangazi amba-chokuna tatizo la malisho.

Aidha, alisema Wizara ya Mifugo na Uvuvi bado ipo nyuma katika kusua elimu ya kuwawezesha wafugaji wa kawaida kufuga kibashara kutokana na kuwa na wanafugaji ambao

wanafuga kienyeji.

Awali, Mkurugenzi wa NARCO, Prof. Peter Msobe alisema katika mwaka wa fedha 2022/2023 walipewa bajeti ya Sh. billioni 4.6 amba zo zilitumika kumunua mbegu bora ya ng'ombe na kumunua mashine za kuunua majani ya mifugo.

Hivyo alisombaa serikali kuwawezesha Sh. billioni 74 kwa lengo la kumunua ng'ombe 10,000 na amba zo watanenepeshwa na kura za nyama kwenye maduka ya lipopo maeneo ya mjini.

Silinde ahimiza ufugaji kibashara

Na Lucy Ngowi

NAIBU Waziri wa Mifugo na Uvuvi, David Silinde amesema serikali inaendelea kutekeleza mpango wa kuhakikisha wafugaji wanafuga kisasa na kibashara ili kuongeza tija na mchango wa Sekta ya Mifugo kwenye pato la taifa.

Silinde alisema hayo wakati aki-fungua mafunzo yenye Kauli Mbiu ya "Youth Business Engagement Through Livestock" kwa vijana wajasiriamali wanaonene pesha mifugo kupitia vituo atamizi, kam-pasi ya LITA Kikulula, Karagwe.

Alisema ili kufanikisha mpango huo, Wizara hiyo kwa kushirikiana na wadau iliandaa mwongozo ambaou umeainisha majukumu ya wadau mbalimbali walioko katika mnyororo wa thamani wa sekta ya mifugo.

Alisema wadau hao ziki-wepo benki na Wizara zinasaidia kubadilisha fikra na mitazamo ya vijana kuwa ya kibashara ili kutengeneza fursa nyingi zaidi za ajira kupitia sekta ya mifugo.

Mtendaji wa Wakala ya Vyuo vya Mifugo (LITA), Dk Pius Mwambene alisema Wizara ya Mifugo na Uvuvi kupitia LITA na Taasisi ya Utafiti wa Mifugo (TALI-RI), imeanza kutekeleza programu ya Jenga Kesho iliyobora kwa vijana kupitia miradi ya ufugaji kibashara kupitia vituo atamizi nane nchi nzima.

Alisema vituo hivi viko katika mkoa wa Tanga, Mwanza na Kag-era.